
Vergaderjaar 2026-2027

IIB

Wijziging van de begrotingsstaten van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Miljoenennota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de [Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

P.E.Heerma

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Leeswijzer

Voor u ligt de suppletoire begroting september van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad. De suppletoire begroting september geeft een geactualiseerd beeld van de uitvoering van de begroting 2026. De stand wordt vanaf de stand van de vastgestelde begroting 2026 opgebouwd.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties worden toegelicht, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Ondergrenzen op basis van de RBV		
Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Raad van State	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 4 mln. Ontvangsten 2 mln.
2. Algemene Rekenkamer	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
3. De Nationale ombudsman	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
4. Kanselarij der Nederlandse Orden	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.
7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
9. Kiesraad	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.

2. Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1. Raad van State

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 1 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Raad van State (bedragen x € 1.000)			
	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	107.719	1.126	108.845
Uitgaven	107.719	1.126	108.845
1.0 Raad van State	107.719	1.126	108.845
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>107.719</i>	<i>1.126</i>	<i>108.845</i>
Advisering	8.283	79	8.362
Bestuursrechtspraak	49.539	469	50.008
Raad van State gemeenschappelijke diensten	49.897	578	50.475
Ontvangsten	1.950	0	1.950

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

1.0 Raad van State

Institutionele inrichting

Bestuursrechtspraak

Dit betreft de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

Raad van State gemeenschappelijke diensten

Dit betreft de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

2.2 Artikel 2. Algemene Rekenkamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Algemene Rekenkamer (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	50.456	109	50.565
Uitgaven	50.456	109	50.565
2.0 Algemene Rekenkamer	50.456	109	50.565
<i>Institutionele inrichting</i>	50.456	109	50.565
Recht- en doelmatigheidsbevordering	50.456	109	50.565
Ontvangsten	1.017	0	1.017

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

2.0 Algemene Rekenkamer

Institutionele inrichting

Recht- en doelmatigheidsbevordering

De huisvestingskosten vanwege de renovatie aan het pand van de Algemene Rekenkamer worden in het juiste kasritme gezet. Vanuit 2026 wordt € 0,5 mln. doorgeschoven naar 2030.

Het resterende bedrag betreft de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

2.3 Artikel 3. De Nationale ombudsman

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. De Nationale ombudsman (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	32.660	375	33.035
Uitgaven	32.660	375	33.035
3.0 De Nationale ombudsman	32.660	375	33.035
<i>Institutionele inrichting</i>	29.151	375	29.526
Taakuitoefening Nationale Ombudsman	29.151	375	29.526
<i>Materiële uitgaven</i>	3.509	0	3.509
Taakuitoefening medeoverheden	3.509	0	3.509
Ontvangsten	3.525	0	3.525

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

3.0 De Nationale ombudsman

Institutionele inrichting

Taakuitoefening Nationale Ombudsman

Dit betreft de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

2.3 Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	6.514	109	6.623
Uitgaven	6.514	109	6.623
4.0 Kanselarij der Nederlandse Orden	6.514	109	6.623
<i>Institutionele inrichting</i>	4.587	60	4.647
<i>Apparaat</i>	4.587	60	4.647
<i>Materiële uitgaven</i>	1.927	49	1.976
<i>Decoraties</i>	1.927	49	1.976
Ontvangsten	199	0	199

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

4.0 Kanselarij der Nederlandse Orden

Institutionele inrichting

Apparaat

Dit betreft de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

Materiële uitgaven

Decoraties

Dit betreft de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

2.3 Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba (bedragen x € 1.000)

		Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	4.235	32	4.267
	Uitgaven	4.235	32	4.267
6.0	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	4.235	32	4.267
	<i>Institutionele inrichting</i>	4.235	32	4.267
	Kabinet Gouverneur Aruba	4.235	32	4.267
	Ontvangsten	125	0	125

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

6.0 Kabinet van de Gouverneur van Aruba

De mutaties op artikel 6 vallen onder de voorgeschreven ondergrens van de staffel en worden daarom niet toegelicht.

2.3 Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao (bedragen x € 1.000)

		Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	4.200	58	4.258
	Uitgaven	4.200	58	4.258
7.0	Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	4.200	58	4.258
	<i>Institutionele inrichting</i>	4.200	58	4.258
	Kabinet Gouverneur Curaçao	4.200	58	4.258
	Ontvangsten	175	0	175

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

7.0 Kabinet van de Gouverneur van Aruba

De mutaties op artikel 7 vallen onder de voorgeschreven ondergrens van de staffel en worden daarom niet toegelicht.

2.3 Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint-Maarten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint-Maarten (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	3.156	63	3.219
Uitgaven	3.156	63	3.219
8.0 Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	3.156	63	3.219
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>3.156</i>	<i>63</i>	<i>3.219</i>
Kabinet Gouverneur Sint Maarten	3.156	63	3.219
Ontvangsten	75	25	100

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

8.0 Kabinet van de Gouverneur van Aruba

De mutaties op artikel 8 vallen onder de voorgeschreven ondergrens van de staffel en worden daarom niet toegelicht.

2.3 Artikel 9. Kiesraad

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9. Kiesraad (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	11.478	3.720	15.198
Uitgaven	11.478	3.720	15.198
9.0 Kiesraad	11.478	3.720	15.198
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>11.478</i>	<i>3.720</i>	<i>15.198</i>
Kiesraad	11.478	3.720	15.198
Ontvangsten	0	3.568	3.568

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

9.0 Kiesraad

Institutionele inrichting

Kiesraad

Dit betreft een terugbetaling van de softwareleverancier Paragon van € 3,6 mln. Deze ontvangsten worden via een desaldering toegevoegd aan het budget van 2026.

Daarnaast betreft dit de toedeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

Ontvangsten

Dit betreft een terugbetaling van de softwareleverancier Paragon van € 3,6 mln. Deze ontvangsten worden via een desaldering toegevoegd aan het budget van 2026.

3. Niet-Beleidsartikelen

3.3 Artikel 10. Nog onverdeeld

Tabel 9 Budgettaire gevolgen artikel 10. Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (in- cl. amende- menten en NvW) (1)	Mutaties sup- pletoire be- groting sep- tember (2)	Stand supple- toire begro- ting septem- ber (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	2.020	– 2.020	0
Uitgaven	2.020	– 2.020	0
10.0 Nog onverdeeld	2.020	– 2.020	0
<i>Nog te verdelen</i>	<i>2.020</i>	<i>– 2.020</i>	<i>0</i>
Loonbijstelling	1.039	– 1.039	0
Prijsbijstelling	981	– 981	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting mutaties suppletoire begroting september

10.0 Nog te verdelen

Loonbijstelling/Prijsbijstelling

Dit betreft de verdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026 naar de artikelen van de begroting van de Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad.